

MINISTERRAAD

Kenmerk : 4430906

BESLUITENLIJST

Besluitenlijst van de vergadering gehouden op vrijdag 6 december 2024 in de Tuinzaal van het Catshuis, aangevangen 's morgens om 11.30 uur

0. Vaststelling agenda

Vastgesteld.

1a. Notulen van de vergadering van 11 november 2024 (nr.3821222)

Vastgesteld.

1b. P-Notulen van de vergadering van 11 november 2024 (nr.3821370)

Vastgesteld.

1c. Notulen van de vergadering van 15 november 2024 (nr.3821398)

Vastgesteld.

1d. P-Notulen van de vergadering van 15 november 2024 (nr.3821408)

Vastgesteld.

2. Hamerstukken

a. Wijziging Besluit gefluoreerde broeikasgassen en ozonlaagafbrekende stoffen (Minister van KGG)

Gefluoreerde broeikasgassen (F-gassen) en ozonlaagafbrekende stoffen (OAS) worden vooral ingezet als koudemiddel en isolatiegas. Veel van deze gassen hebben een hoog tot zeer hoog klimaat opwarmend effect. De herziene Europese F-gassenverordening en OAS-verordening zijn op 11 maart 2024 in werking getreden. Deze werken rechtstreeks, maar ter uitvoering moeten bepalingen in nationale regelgeving worden aangepast en aangevuld.

Aangenomen. De minister van KGG zal het besluit aan de Staten-Generaal sturen in het kader van de voorhang en publiceren in de Staatscourant op grond van Wet milieubeheer art 21.6, vierde lid, en na afloop van de voorhang en reactietermijn, als beide niet tot ingrijpende wijzigingen leiden, om advies aanhangig doen maken bij de Afdeling advisering van de Raad van State.

 Besluit verlenging werkingsduur van de gedragsregels voor de overheid in de Mededingingswet (Verlenging Wet markt en overheid 1 juli 2025 - 1 juli 2027) (Minister van EZ) Het Besluit tot wijziging van het besluit houdende verlenging van de werkingsduur van de gedragsregels voor de overheid in de Mededingingswet verlengt de geldingsduur van de gedragsregels voor overheden in de Mededingingswet (de Wet Markt en Overheid) met twee jaar. Dit omdat de gedragsregels door een horizonbepaling anders op 1 juli 2025 aflopen. Voor een inhoudelijke wijziging van de gedragsregels ligt er momenteel een wetsvoorstel bij de Tweede Kamer sinds december 2021, maar deze is nog niet behandeld. Deze aanscherping zal niet voor 1 juli 2025 in werking kunnen treden. Het nu voorliggende besluit dient alleen als overbrugging voor de periode tussen 1 juli 2025 en het tijdstip van inwerkingtreding van het nog in te dienen wetsvoorstel.

Aangenomen. De minister van EZ zal het ontwerpbesluit aan de Staten-Generaal sturen in het kader van de voorhang en na afloop van de voorhang, als de voorhang niet tot ingrijpende wijzigingen leidt, om advies aanhangig doen maken bij de Afdeling advisering van de Raad van State.

3. Buitenlands beleid

a. Conclusies van de coördinatiecommissie d.d. 3 december 2024, nr.39 (Minister van BZ)

De conclusies ten aanzien van de volgende onderwerpen zijn vastgesteld:

1 BNC-fiche

1.1 Fiche 1: Achtste wijziging administratieve samenwerkingsrichtlijn belastingen (DAC9)

2 Eurogroep d.d. 9 december 2024

- 2.1 Internationaal-economische dialoog met het Verenigd Koninkrijk
- 2.2 Economische beleidsprioriteiten van de volgende Europese Commissie
- 2.3 Gedachtewisseling over de macro-economische ontwikkelingen in de eurozone, inclusief IMF Artikel IV-missie
- 2.4 Beoordeling van de ontwerpbegrotingsplannen van de lidstaten van de eurozone

3 Ecofin d.d. 10 december 2024

- 3.1 Hervormingspakket Douane-unie
- 3.2 Herziening van de energiebelasting richtlijn
- 3.3 Jaarverslag Europese Rekenkamer over de Uitvoering van de begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2023
- 3.4 Implementatie van Europees Begrotingsraamwerk
- 3.5 Economisch herstel in Europa: Implementatie van de Herstel- en Veerkrachtfaciliteit (HVF) en uitvoeringsbesluiten van de Raad onder het HVF.
- 3.6 Economische en financiële impact van de Russische agressieoorlog tegen Oekraïne

4 Raad Landbouw en Visserij d.d. 9 en 10 december 2024

- 4.1 Verordening vangstmogelijkheden 2025: de Atlantische Oceaan en Noordzee & de Middellandse en Zwarte zee
- 4.2 Toekomstige kansen voor de bio-economie
- 4.3 Toekomst van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid na 2027
- 4.4 Verordening over de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten

5 Raad Justitie en Binnenlandse Zaken d.d. 12 en 13 december 2024

- 5.1 Raadsconclusies strategisch visumbeleid
- 5.2 Staat van het Schengengebied: Uitvoering van de prioriteiten voor de jaarlijkse Schengenraadscyclus: veiligheidsverhoging door digitalisering
- 5.3 Interoperabiliteit

- 5.4 Besluit van de Raad tot vaststelling van de datum voor de afschaffing van de personencontroles aan de landbinnengrenzen met Bulgarije en Roemenië
- 5.5 (Mogelijk) Verordening ter voorkoming en bestrijding van seksueel misbruik van kinderen
- 5.6 Strategische richtsnoeren voor wetgevende en operationele planning op het gebied van vrijheid, veiligheid en justitie
- 5.7 Asiel en migratie
- 5.8 Uitdagingen op het gebied van veiligheid: beoordeling door de Inlichtingen Adviesraad
- 5.9 Innovatieve partnerschappen
- 5.10 Toegang tot gegevens voor een doeltreffende rechtshandhaving: eindrapport van de 'High-Level Group'
- 5.11 De strijd tegen drugshandel en georganiseerde criminaliteit
- 5.12 Richtlijn inzake minimumvoorschriften ter voorkoming van migrantensmokkel
- 5.13 Richtlijn ter voorkoming en bestrijding van seksueel misbruik van kinderen
- 5.14 Richtlijn tot harmonisatie van bepaalde aspecten van het insolventierecht
- 5.15 Conclusies over maatregelen ter bevordering van het concurrentievermogen van de EU en haar lidstaten op het gebied van civielrecht
- 5.16 Het gebruik van kunstmatige intelligentie op het gebied van justitie
- 5.17 Toekomst van het EU-strafrecht
- 5.18 Europees Openbaar Ministerie (EOM)
- 5.19 Russische agressie tegen Oekraïne: strijd tegen straffeloosheid
- 5.20 Het verbeteren van het Europees onderzoeksbevel: resultaten van het eindverslag over wederzijdse evaluaties (10^e ronde)
- 6 Kabinetsreactie ERK rapport Groene transitie onduidelijke bijdrage uit de Herstel- en Veerkrachtfaciliteit (HVF)
- 7 Kamerbrief Nationaal Implementatieplan Asiel- en Migratiepact

b. Buitenlands beleid en internationale missies

Aan de orde geweest.

4. EU-implementatie

a. **Uitvoeringsbesluit verordening Europese groene obligaties** (Minister van Financiën)

Dit uitvoeringsbesluit geeft uitvoering aan de Europese verordening inzake groene obligaties. Deze verordening stelt eisen aan instellingen die ecologisch duurzame obligaties uitgeven. In het uitvoeringsbesluit worden de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en De Nederlandsche Bank (DNB) aangewezen als de bevoegde autoriteiten. De toezichthouders hebben de bevoegdheid om een last onder dwangsom of een bestuurlijke boete op te leggen indien een uitgevende instelling de artikelen van de verordening overtreedt. In het besluit is geregeld welke boetecategorie geldt voor overtreding van de desbetreffende artikelen. Verder is in het besluit opgenomen dat AFM en DNB de bevoegdheid hebben om openbaar te maken dat een uitgevende instelling van Europese groene obligaties niet aan de verordening voldoet.

Aangenomen. De minister van Financiën zal het besluit om advies aanhangig doen maken bij de Afdeling advisering van de Raad van State.

b. Uitvoeringsbesluit verordening instantovermakingen in euro's (Minister van Financiën)

Dit uitvoeringsbesluit geeft uitvoering aan de Europese verordening inzake instantovermakingen in euro's. Deze verordening verplicht betaaldienstverleners om instantovermakingen mogelijk te maken. Een instantovermaking is een overboeking die binnen enkele seconden op de rekening van de ontvanger staat. De kosten hiervoor mogen niet hoger zijn dan een reguliere overboeking. Ook moeten betaaldienstverleners een verificatiedienst aanbieden die de naam van de ontvanger controleert. Tot slot moeten betaaldienstverleners voldoen aan vereisten voor sanctiescreening. Het uitvoeringsbesluit wijst het toezicht op naleving van de verordening toe aan De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten en stelt enkele nieuwe artikelen handhaafbaar.

Aangenomen. De minister van Financiën zal het besluit om advies aanhangig doen maken bij de Afdeling advisering van de Raad van State.

5. Benoemingen

a. Voortzetting voorzitterschap bij het Nationaal Klimaat Platform (Minister van KGG)

De raad stemt in met de voorzetting van het voorzitterschap van drs. C.C.M. Vendrik tot 3 november 2026.

 Voordracht voor benoeming van 2 advocaten-generaal in het parket bij de Hoge Raad der Nederlanden (Staatssecretaris van J&V)

De raad stemt in met de benoemingen van prof. mr. P.H.P.H.M.C. van Kempen en mr. M.E. van Wees.

6. Ontwerp Besluit coördinatie terrorismebestrijding en nationale veiligheid (Minister van J&V)

Het ontwerpbesluit geeft uitvoering aan de in de Wet coördinatie terrorismebestrijding en nationale veiligheid (Wet CoTNV, Stb. 2023, nr. 454) opgenomen verplichting om bij algemene maatregel van bestuur regels te stellen met betrekking tot technische, personele en organisatorische maatregelen, waaronder regels over functiescheiding, autorisatie voor het gebruik van bepaalde systemen, opslag en beveiliging en om nadere regels over de inhoud en wijze van uitvoering van gegevensbeschermingsaudits te stellen. Deze regels bevorderen de bescherming van persoonsgegevens, de naleving van de begrenzingen en randvoorwaarden opgenomen in de wet en de controleerbaarheid van die naleving bij de uitvoering van de wet.

Aangenomen. De minister van J&V zal het ontwerpbesluit aan de Staten-Generaal sturen in het kader van de voorhang en na afloop van de voorhang, als de voorhang niet tot ingrijpende wijzigingen leidt, om advies aanhangig te doen maken bij de Afdeling advisering van de Raad van State.

7. Brief aan de Eerste Kamer en Tweede Kamer inzake toetsingskader risicoregelingen: Staatsgarantie Economische Zaken aan Europese Investeringsbank ten behoeve van lening aan Qredits (Minister van EZ)

EZ heeft Stichting Microfinanciering Qredits een langdurige lening verstrekt tot 2045 waarmee zij externe financiering kan aantrekken. Daarnaast kan EZ ook een garantie verstrekken bij een nieuwe lening. Alle externe financiers ontvangen een achterstelling. Stichting Qredits is sindsdien uitgegroeid tot een belangrijk beleidsinstrument van de Staat om er zo voor te zorgen dat (startende) micro-

en kleinbedrijven met haalbare ondernemersplannen toegang tot financiering heeft. Omdat er nog steeds sprake is van marktfalen in het kleine kredieten segment is dat reden dat EZ deze garantie wil verstrekken. EIB heeft een lening van €100 mln. in 2018 verstrekt. Toen kreeg zij 80% staatsgarantie. EIB wil nu een lening van €40 mln. verstrekken met een Staatsgarantie van 50%.

Aangenomen. De minister van EZ zal de brief aan de Staten-Generaal sturen.

8. Wijziging van de Zorgverzekeringswet teneinde het verplicht eigen risico voor de zorgverzekering in 2026 ongewijzigd te laten (Minister van VWS)

In het hoofdlijnenakkoord 2024-2028 is een pakket van maatregelen aangekondigd waarmee het verplicht eigen risico in de zorgverzekering wordt gewijzigd. In het hoofdlijnenakkoord staat hierover het volgende: "het kabinet wil het verplicht eigen risico in 2027 meer dan halveren, namelijk tot het niveau van € 165, om zo een mogelijke financiële drempel voor zorg te verlagen voor mensen die zorg nodig hebben, zoals langdurig en chronisch zieken. Ook wil het kabinet het verplicht eigen risico per 2027 trancheren op een bedrag van maximaal € 50 per behandelprestatie in de medisch-specialistische zorg. In de tussenliggende jaren 2025 en 2026 wordt de hoogte van het verplicht eigen risico bevroren op een bedrag van € 385. Ten slotte wordt er voor deze tussenliggende jaren € 2,5 miljard ingezet voor lastenverlichting aan burgers en wil het kabinet burgers compenseren voor de zorgpremie, die als gevolg van de maatregelen vanaf 2027 zal stijgen, via een verlaging van de inkomstenbelasting en voor bedrijven via de premie van het Arbeidsongeschiktheidsfonds (AOF)." Het bevriezen van het verplicht eigen risico op € 385 in 2025 is al geregeld. Met voorliggend wetsvoorstel wordt het verplicht eigen risico ook in 2026 bevroren op € 385. Zonder dit wetsvoorstel zou het verplicht eigen risico per 2026, overeenkomstig met artikel 19 van de Zorgverzekeringswet, moeten worden geïndexeerd tot naar verwachting € 400.

Aangenomen. De minister van VWS zal het voorstel om advies aanhangig doen maken bij de Afdeling advisering van de Raad van State.

9. Brief aan de Tweede Kamer inzake Kabinetsreactie op de evaluatie van de Wet medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen (WMO) en de Centrale Commissie Mensgebonden Onderzoek (CCMO) (Minister van VWS)

In november 2023 is het rapport van de vierde evaluatie van de WMO (Wet medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen) en de CCMO (Centrale Commissie Mensgebonden Onderzoek) opgeleverd. Het belang van klinisch onderzoek voor de Nederlandse patiënt en voor de biotech- en medische sector wordt geschetst in de kabinetsreactie op het evaluatierapport. Daarbij komen ook de belangrijkste bevindingen uit de evaluatie en de voorgestelde kabinetsreactie aan bod. In de bijlage bij de kabinetsreactie wordt per aanbeveling een reactie gegeven.

Aangenomen. De minister van VWS zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

 Besluit tot wijziging van het Besluit van 29 november 1996 ter uitvoering van artikel 1065 van Boek 8 Burgerlijk Wetboek (Staatssecretaris van J&V (Rechtsbescherming))

Uit de mededeling van de secretaris-generaal van de Centrale Commissie voor de Rijnvaart (CCR) volgt dat de huidige aansprakelijkheidsgrenzen met 12,6 procent moeten worden verhoogd en worden afgerond op hele rekeneenheden. De gewijzigde aansprakelijkheidsgrenzen zijn aangenomen op 1 juni 2024. Op grond van artikel 20, derde lid, van het Verdrag van Straatsburg van 2012 inzake de beperking van aansprakelijkheid in de binnenvaart (CLNI 2012) wordt een wijziging negen maanden na de aanvaarding van kracht. Per 1 maart 2025 zullen de aansprakelijkheidsgrenzen dus in overeenstemming met de mededeling van

de CCR moeten zijn aangepast. Dit besluit zorgt ervoor dat de aansprakelijkheidsgrenzen worden aangepast overeenkomstig de mededeling van de CCR.

Aangenomen. De staatssecretaris van J&V (Rechtsbescherming) zal het besluit om advies aanhangig doen maken bij de Afdeling advisering van de Raad van State.

11. Regeling nadere eisen identificatiemiddelen, authenticatiediensten en machtigingsdiensten Wdo (Staatssecretaris van BZK (Koninkrijksrelaties en Digitalisering))

Aangehouden tot een volgende vergadering.

12. Verzoek om machtiging tot intrekking van het wetsvoorstel houdende Wijziging van Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden (grondslag voor maatregelen inzake het (particulier) gebruik van gewasbeschermingsmiddelen) (Kamerstukken II 2020/21, 35 756, nr.2) (Staatssecretaris van I&W)

Het oorspronkelijke wetsvoorstel beoogde de wettelijke grondslag voor beperkingen van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen buiten de landbouw te versterken en te verbreden. Met twee aangenomen amendementen die betrekking hebben op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen binnen de landbouw is het wetsvoorstel ingrijpend gewijzigd. Het geamendeerde wetsvoorstel kent juridische en uitvoeringstechnische risico's, hetgeen blijkt uit adviezen van de Landsadvocaat, de WUR en de Raad van State. Om deze risico's te mitigeren zijn wijzigingen voorgesteld door de regering bij de Tweede Kamer ingediend. De vaste Commissie voor Infrastructuur en Waterstaat heeft de wijzigingen beoordeeld. De commissie doet een klemmend beroep op de Kamer om deze wijzigingen op principiële gronden te verwerpen, omdat in het stadium waarin deze wijzigingen zijn ingediend, nog slechts wijzigingen van technische aard voorgesteld kunnen worden door de regering. Indien het geamendeerde wetsvoorstel wordt aangenomen, zullen bedoelde risico's zich manifesteren.

Aangenomen. De staatssecretaris van I&W zal het voorstel conform de gebruikelijke procedure doen intrekken.

13. Conclusies onderraden en ministeriële commissies

a. REA d.d. 26 november 2024

Vastgesteld.

b. RFL d.d. 27 november 2024

Vastgesteld.

c. Strategische NVR d.d. 27 november 2024

Vastgesteld.

d. RFL d.d. 3 december 2024

Vastgesteld.

1. Voortgang Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (MIEK) (Minister van KGG)

De Tweede Kamer wordt jaarlijks geïnformeerd over de voortgang van het Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (MIEK) en de nationale energieprojecten. De brief van dit jaar beschrijft welke nieuwe projecten in 2024 worden toegevoegd aan het MIEK, geeft een update over de voortgang van de bestaande nationale energieprojecten, benoemt welke knelpunten daarbij spelen en welke maatregelen worden genomen om die knelpunten te verhelpen en/of projecten te versnellen. Met de Kamerbrief wordt een nieuw projectenboek, met daarin een beschrijving van alle nationale energieprojecten, meegestuurd naar de Kamer. Verder wordt een reflectie van PBL, TNO en RVO op de Cluster Energiestrategieën 3.0 van de industrieclusters meegestuurd.

Aangenomen. De minister van KGG zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

2. Verantwoorde afbouw gaswinning op land (Minister van KGG)

In de brief wordt de noodzaak van gaswinning uit de kleine velden op land en de juridische kaders die hierbij gelden beschreven. Daarbij gaat de brief in op de zorgen over gaswinning uit de kleine velden op land die leven bij omwonenden en regionale belanghebbenden. Om deze zorgen te adresseren wil het kabinet duidelijkheid bieden over de toekomst van gaswinning uit de kleine velden op land. In de brief wordt aangegeven dat het kabinet hiertoe afspraken wil maken met de gaswinningsbedrijven, om deze vervolgens verder uit te werken in het programma duurzaam gebruik diepe ondergrond. Hierbij worden decentrale overheden en maatschappelijke organisaties betrokken. Deze afspraken zullen ingaan op de verdere afbouw van gaswinning uit de kleine velden op land en op de voorwaarden waaronder deze gaswinning nog plaats zal vinden. Ook zullen de afspraken betrekking hebben op de regionale lusten en lasten verdeling. De afspraken moeten helderheid bieden over de rol en toekomst van gaswinning uit de kleine velden op land.

Aangenomen. De minister van KGG zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

3. Kabinetsreactie Gezondheid IJmond (Staatssecretaris van I&W)

Op 1 november 2023 is de Expertgroep Gezondheid IJmond opgericht. De hoofdtaak van de Expertgroep is de staatssecretaris adviseren over de gezondheidsvraagstukken in de IJmond. Op 4 oktober is het tweede adviesrapport "Gezond groen staal in de IJmond" aangeboden aan de staatssecretaris. Met de voorliggende kabinetsreactie wordt uitgelegd wat het kabinet gaat doen met de verschillende onderdelen van het tweede adviesrapport van de Expertgroep. Zo gaat de Expertgroep verder in op het borgen van gezondheid, de daarvoor belangrijke milieufactoren ((ultra)fijnstof, zeer zorgwekkende stoffen en geluid), het op korte termijn behalen van gezondheidswinst en de overweging wat gezond genoeg is. Ten slotte wordt ingegaan op het beter meten, monitoren en communiceren.

Aangenomen. De staatssecretaris van I&W zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

 Circulaireplasticnorm – Wijziging van de Wet milieubeheer in verband met de invoering van een jaarverplichting circulaire polymeren, circulaire polymeereenheden en een register circulaire polymeereenheden (Staatssecretaris van I&W)

Het wetsvoorstel regelt vanaf 2027 voor in Nederland gevestigde polymeerverwerkers een verplichting om een minimumaandeel fossiele grondstoffen te vervangen door recyclaat of biogebaseerde polymeren. Polymeren zijn chemische bouwstenen die worden gebruikt bij de verwerking van deel- of eindproducten, zoals plastic, rubber, verf en lijm. De verplichting om fossiele polymeren te vervangen door circulaire polymeren noemen we de circulaireplasticnorm. Deze verplichting zorgt voor een efficiënter gebruik van grondstoffen en draagt bij aan het behalen van de klimaatdoelen in 2030. De wetgeving wordt stapsgewijs ingevoerd, waarbij in 2027 de verplichting enkel geldt voor plastic. Op termijn kan dit ook gaan gelden voor polymeren die worden verwerkt in andere toepassingen. In het wetsvoorstel wordt onder andere uitgewerkt voor welke polymeerverwerkers de verplichting geldt, op welke wijze zij kunnen voldoen aan de verplichting en welke mogelijkheden en taken worden belegd bij uitvoerende partijen, zoals de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) en de Nederlandse Emissieautoriteit (NEa). Deze wetswijziging regelt de juridische basis om wezenlijke onderdelen verder uit te werken in een amvb. Dit betreft bijvoorbeeld de exacte hoogte van de norm en de werking van de handelssystematiek. De voorgestelde wetswijziging en de amvb vormen samen de regelgeving voor de ciculaireplasticnorm. Bij de Voorjaarsnota 2025 zal, in samenhang met de plastic heffing, over de circulaire plasticnorm besloten worden.

Aangenomen. De staatssecretaris van I&W zal het wetsvoorstel om advies aanhangig doen maken bij de Afdeling advisering van de Raad van State.

5. Tussenevaluatie Kaderrichtlijn Water (Minister van I&W)

Aangehouden tot een volgende vergadering van de RFL.

6. Stand van zaken Schiphol (Minister van I&W)

Schiphol vervult een belangrijke rol voor Nederland. De luchthaven verbindt ons met de wereld, biedt werk aan tienduizenden mensen en is onmisbaar voor onze economie en het bedrijfsleven. Schiphol is een belangrijk knooppunt in de luchtvaart en voor onze mobiliteit. Dat wil het kabinet behouden. Tegelijkertijd ervaren omwonenden overlast en hebben ze geen rechtszekerheid door een jarenlange gedoogsituatie. In het hoofdlijnenakkoord, en daarna geconcretiseerd in het regeerprogramma, heeft het kabinet daarom afgesproken om door te werken aan de Europese balanced approach-procedure. Alleen na afronding van deze procedure kan er een nieuw luchthavenverkeerbesluit worden genomen, en daarmee de rechtszekerheid van omwonenden worden hersteld. Het kabinet hanteert een gefaseerde aanpak, waarbij in stappen wordt toegewerkt naar een reductie van de geluidbelasting met 20%. In de eerste stap, die in november 2025 in gaat, wordt 15% gerealiseerd. Uiterlijk in 2029 wordt de overige 5% van het geluidsdoel behaald.

Aangenomen. De minister van I&W zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

Aangehouden tot de volgende vergadering.

1. Kamerbrief Afbouwplan interlandelijke adoptie

Op 16 april 2024 heeft de Tweede Kamer een motie aangenomen die de regering verzoekt om te komen met een nieuw plan waarmee interlandelijke adoptie op zorgvuldige wijze wordt afgebouwd. Bij het opstellen van dit afbouwplan zijn de volgende drie uitgangspunten in acht genomen: zorgvuldigheid, duidelijkheid op korte termijn, uitvoerbaarheid. Bij de uitwerking is primair rekening gehouden met het belang van het kind, maar ook met overige belangen. Het afbouwplan gaat uit van een duur van 6 jaar. Deze 6 jaar is nodig teneinde wet-en regelgeving te wijzigen. Daarnaast hebben landen van herkomst tijd om zich aan de nieuwe situatie aan te passen en is er voldoende tijd beschikbaar voor lopende adoptieprocedures. Alle aspirant-adoptiefouders (AAO's) krijgen de gelegenheid de procedure te vervolgen (met een advies aan AAO in de beginfase om gelet op de kleine kans op een adoptie dit niet te doen). De vergunningen van vergunninghouders zullen eind 2025 voor een laatste keer met een maximale termijn van 5 worden verlengd.

Aangenomen. De staatssecretaris van J&V (Rechtsbescherming) zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

f. RDINEV d.d. 3 december 2024

Vastgesteld.

1. Beleidsdoorlichting project Taurus

De beleidsvoorlichting is een evaluatie van de doeltreffendheid en doelmatigheid van het in de periode 2013-2022 door Defensie/CLAS gevoerde beleid ten aanzien van Project Taurus. Project Taurus betreft de intensieve samenwerking van de Nederlandse 43^e Gemechaniseerde Brigade met de 1^e Duitse Pantserdivisie.

Aangenomen. De minister van Defensie zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

2. Analyse AI en nationale veiligheid

De publicatie 'Versterkte dreigingen in een wereld vol kunstmatige intelligentie' biedt een breed publiek inzicht in de effecten van AI op de nationale veiligheid van Nederland.

Kennisgenomen. De minister van J&V zal deze aan de Tweede Kamer verzenden.

3. Voortgangsbrief veiligheidsstrategie

De Veiligheidsstrategie voor het Koninkrijk der Nederlanden 2023-2029 zet in twaalf actielijnen de koers uit op nationale veiligheid. In deze brief wordt inzicht gegeven in de ontwikkeling in het dreigingsbeeld sinds de publicatie van de Veiligheidsstrategie en de keuzes die worden gemaakt om de dreigingen tegen onze nationale veiligheid te mitigeren. De bevindingen in de 'Trendanalyse Nationale Veiligheid' zijn hierin leidend.

Brief maatschappelijke weerbaarheid in relatie tot militaire dreiging (Minister van J&V en DEF)

De internationale veiligheidssituatie is de afgelopen jaren sterk verslechterd en dit raakt Nederland. Statelijke en niet-statelijke actoren bedreigen in toenemende mate de nationale veiligheidsbelangen van het Koninkrijk. We zien nu al dat Nederland doelwit is van hybride aanvallen, zoals cyberoperaties, spionage en sabotage. Als gevolg van de Russische oorlog in Oekraïne is het voor het eerst in lange tijd reëel dat Nederland via de collectieve verdedigingsclausule in het NAVO-verdrag ("artikel 5") direct betrokken raakt bij een grootschalig gewapend conflict. In voorliggende brief zet het kabinet voor de eerste keer in samenhang uiteen wat nodig is om de geopolitieke ontwikkelingen het hoofd te bieden. Een weerbare maatschappij en parate krijgsmacht vormen hierbij de ambitie. Voorts wordt geschetst welke opgave er ligt om deze ambitie te bereiken. Ook wordt in deze Kamerbrief de intensivering van de communicatieaanpak ten aanzien van de dreiging en handelingsperspectieven nader toegelicht.

Aangenomen. De ministers van J&V en DEF zullen de brief aan de Tweede Kamer verzenden.

5. Kabinetsreactie op het AIV-advies over 'hybride dreigingen en maatschappelijke weerbaarheid'

Dit betreft de reactie van het kabinet op het advies van de Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV) getiteld Hybride dreigingen en maatschappelijke weerbaarheid. De hoofdconclusie van het advies is dat de geopolitieke verhoudingen in toenemende mate gespannen zijn, de hybride dreigingen daardoor toenemen en dat de overheid en de samenleving daar met een maatschappelijke (whole of society) aanpak weerbaarder tegen moeten worden. Het kabinet deelt de door de AIV geschetste politieke en maatschappelijke urgentie dat onze democratische samenleving beter beschermd moeten worden tegen de toenemende hybride activiteiten. In de reactie zet het kabinet uiteen hoe het met de tien aanbevelingen van de AIV omgaat.

Aangenomen. De minister van Defensie zal de kabinetsreactie aan de Tweede Kamer verzenden.

6. Voortgangsbrief Internationale Cyberstrategie

Volgend op de toezegging gedaan tijdens het SO Internationaal Cyberbeleid in oktober 2023 wordt de Kamer jaarlijks geïnformeerd over de voortgang van de internationale cyberstrategie (ICS) die in juni 2023 verscheen. De voortgangsbrief volgt dezelfde drie pijlers als de ICS zelf. De voortgangsbrief ICS biedt geen uitputtend overzicht van de geboekte resultaten maar richt zich op de meest in het oog springende ontwikkelingen en actualiteiten. De ICS is een uitwerking van de internationale pijler van de Nederlandse Cybersecurity Strategie (NLCS) die onder coördinatie staat van de NCTV. Over de NLCS ontving de Kamer op 28 oktober een voortgangsbrief.

Aangenomen. De minister van Buitenlandse Zaken zal de brief aan de Tweede Kamer verzenden.

14. Kamerbrief zakelijke en financiële belangen (kandidaat-) bewindpersonen (Minister-president, minister van AZ)

De brief concludeert dat in de formatie van 2024 een zorgvuldig proces heeft plaatsgevonden ten aanzien van de omgang met de zakelijke en financiële belangen van (aantredend) bewindspersonen. Vervolgens gaat de brief in op het proces tot een nieuw kader inzake zakelijke en financiële belangen van (aantredend) bewindspersonen.

Aangenomen. De minister-president zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

15. Hoofdlijnen artikel **68 van de Grondwet** (Minister van BZK)

Aangehouden.

16. Kabinetsstandpunt bij initiatiefvoorstel financiële defensieverplichtingen (36 353) (Minister van Defensie)

Aangenomen. De minister van Defensie zal de Tweede Kamer tijdens de behandeling van het voorstel informeren over het kabinetsstandpunt.

17. Kabinetsreactie op het IBO bedrijfsfinanciering (Minister van EZ)

Op 26 juni jl. is het Interdepartementaal Beleidsonderzoek (IBO) bedrijfsfinanciering 'Kies voor Baten' beleidsarm aan de Kamer aangeboden. Het IBO is een onafhankelijk ambtelijk onderzoek en advies aan het kabinet. In het IBO is vooral gekeken naar het EZ instrumentarium en in beperkte mate ook naar dat van BZ, LVVN en FIN. Hoofdconclusie van het IBO is dat de financieringsmarkt en het huidige financieringsinstrumentarium op hoofdlijnen goed functioneert. Wel zijn er twee belangrijke knelpunten. Ten eerste is er een tekort aan durfkapitaal voor latere groeifases van innovatieve start- en scaleups. Het tweede knelpunt betreft de beperkte toegang voor mkb-bedrijven tot kleine kredietverlening (<1 miljoen euro). In het IBO worden verschillende beleidsopties uitgewerkt. Naast neutrale beleidsopties zijn dat ook intensiveringsen extensiveringsopties.

Aangenomen. De minister van EZ zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

18. Kamerbrief inzake informatieverzoek van het lid Dassen inzake notitie asielcrisis (Minister van A&M)

In het ordedebat in de Tweede Kamer (TK) van 26 november jl. heeft het lid Dassen verzocht om het conceptstuk van de Landsadvocaat omtrent de inzet van het noodrecht en de communicatie die daaromtrent heeft plaatsgevonden. In de brief wordt uiteengezet waarom niet aan het verzoek om openbare verstrekking van het concept gehoor wordt gegeven.

Aangenomen. De minister van A&M zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

19a. Novelle bij Belastingplan BES-eilanden 2025 (Staatssecretaris van Financiën (F&D))

Deze novelle strekt tot aanpassing van het wetsvoorstel Belastingplan BES-eilanden 2025. Tijdens de behandeling van het Belastingplan BES-eilanden 2025 is door de Tweede Kamer het amendement Grinwis c.s. aangenomen. Dit amendement regelt dat de inwerkingtreding van een aantal maatregelen in het door het kabinet ingediende Belastingplanplan BES-eilanden 2025 wordt uitgesteld met tenminste een jaar, dus tot in ieder geval 1 januari 2026. Tijdens de behandeling van de Begroting Sociale Zaken en Werkgelegenheid 2025 is de

motie Ceder c.s. aangenomen. In deze motie wordt het kabinet verzocht alle maatregelen die door het aannemen van het amendement Grinwis c.s. zijn uitgesteld toch weer op 1 januari 2025 in werking te laten treden, door middel van het indienen van een novelle. Middels deze novelle wordt voorgesteld de gevolgen van het amendement terug te draaien.

Aangenomen. De staatssecretaris van Financiën (F&B) zal het voorstel om spoedadvies aanhangig doen maken bij de Afdeling advisering van de Raad van State.

19b. Verzoek om spoedadvies Raad van State

Aangenomen.

II Overige punten

- A. Belangrijke zaken die in de Tweede en/of Eerste Kamer aan de orde zijn geweest of op korte termijn zullen komen
  - a. Motie Teunissen c.s. inzake Mercosur-verdrag (36 600 XVII, nr. 36)
- Behandeling van de bij de voorzitter aangemelde mondelinge onderwerpen die niet in de agenda zijn opgenomen
  - a. Experiment gesloten coffeeshopketen
  - b. Woontop d.d. 11 december 2024

III Stukken, rondgezonden ter kennisneming van de raad